

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS EURO ĮVEDIMO LIETUVOS RESPUBLIKOJE
ĮSTATYMO NR. XII-828 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO**

2017-04-14 Nr. XIIIIP-546

Vilnius

Įvertinę projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, teikiame šias pastabas:

1. Projektu siūloma įpareigoti asmenis, parduodančius prekes (paslaugas) nurodyti prekių (paslaugų) kainas jų skelbimo vietose litais ir eurai pagal perskaičiavimo kursą iki 2022 m. sausio 1 d. Projekto nuostatos kelia abejonių **dėl atitikties teisinės valstybės principui**.

Atkreiptinas dėmesys, kad keičiamas įstatymas įsigaliojo 2015 m. sausio 1 d. Pagal keičiamą nuostatą asmenys, parduodantys prekes (paslaugas), buvo įpareigoti nurodyti prekių (paslaugų) kainas jų skelbimo vietose litais ir eurai pagal perskaičiavimo kursą iki 2015 m. birželio 30 d. Tad jau beveik dvejus metus šie asmenys nebeprivalo to daryti. Keičiamo įstatymo nuostatos, reguliuojančios siūlomus keisti teisinius santykius, buvo pereinamojo laikotarpio nuostatos, kurios reguliavo iki 2015 m. birželio 30 d. buvusių teisinius santykius ir kurios buvo skirtos užtikrinti tam tikrų asmenų grupių teisėtus lūkesčius. Aptariamu pakeitimu būtų nustatyta taisyklė, kuria būtų pakeistos iki 2015 m. birželio 30 d. galiojusios prekių (paslaugų) kainų skelbimo sąlygos, taigi būtų nustatytas įstatymo nuostatų galiojimas atgal, t.y. įsiterpiama į teisinius santykius, kurie yra jau susiklostę ir pasibaigę. Konstitucinis Teismas savo nutarimuose yra pažymėjęs, kad vienas iš esminių Konstitucijoje įtvirtinto teisinės valstybės principo elementų yra teisinio saugumo principas. Jis reiškia valstybės pareigą užtikrinti teisinio reguliavimo tikrumą ir stabilumą, apsaugoti teisinių santykių subjektų teises, taip pat įgytas teises, gerbti teisėtus interesus bei teisėtus lūkesčius. Pagal šį principą teisinį reguliavimą galima keisti tik laikantis iš anksto nustatytos tvarkos ir nepažeidžiant Konstitucijos principų ir normų, būtina *inter alia* laikytis principo *lex retro non agit*, teisinio reguliavimo pataisomis negalima paneigti asmens teisėtų interesų ir teisėtų lūkesčių, turi būti užtikrinamas jurisprudencijos tęstinumas (*Konstitucinio Teismo 2001 m. liepos 12 d. nutarimas*). **Projekte siūlomas teisinis reguliavimas vertintinas kaip galimai prieštaraujantis**

Konstitucijos preambulėje įtvirtintam teisinės valstybės principui ir iš jo kylančiam teisėtų lūkesčių apsaugos principui, pareigai laikytis principo *lex retro non agit* (įstatymas atgal negalioja).

2. Projektu siūlomos nuostatos yra susijusios su galimu neigiamu poveikiu verslo sąlygoms ir jo plėtrai, tačiau šis aspektas projekto aiškinamajame rašte nėra tinkamai aptartas, nors to reikalauja Lietuvos Respublikos Seimo statuto 135 straipsnio 3 dalies 5 ir 7 punktai.

3. Projekto nuostatos įsigaliojė nuo jų oficialaus paskelbimo, tačiau tai prieštarautų Teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 daliai, kurioje numatyta, kad teisės aktai, keičiantys ar nustatantys naują ūkio subjektų veiklos ar jos priežiūros teisinį reguliavimą, paprastai įsigalioja gegužės 1 dieną arba lapkričio 1 dieną, tačiau visais atvejais ne anksčiau kaip po trijų mėnesių nuo jų oficialaus paskelbimo dienos.

4. Atsižvelgiant į tai, jog pagal Konstitucijos 94 straipsnį Vyriausybė tvarko krašto reikalus, manytina, kad dėl siūlomo teisinio reguliavimo turėtų būti gauta Vyriausybės nuomonė.

5. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 patvirtintose Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijose nustatytus teisės technikos reikalavimus:

- 5.1. vienintelė projekto 1 straipsnio dalis nenumeruotina;
- 5.2. projekto 1 straipsniu keičiamo įstatymo 17 straipsnio 1 dalies pakeitimai dėstyti kabutėse;
- 5.3. prieš projekto 1 straipsniu keičiamo įstatymo 17 straipsnio 1 dalį brauktinas perteklinis skaičius „1.“.

Privatinės teisės skyriaus vedėja,
pavadojanti departamento direktorių

Daina Petrauskaitė

J. Bakutis, tel. (8 5) 239 6891, el. p. justas.bakutis@lrs.lt

R. Dirgėlienė, tel. (8 5) 239 6350, el. p. renata.dirgeliene@lrs.lt

L. Schulte-Ebbert, tel. (8 5) 239 6498, el. p. liucija.schulteebbert@lrs.lt